

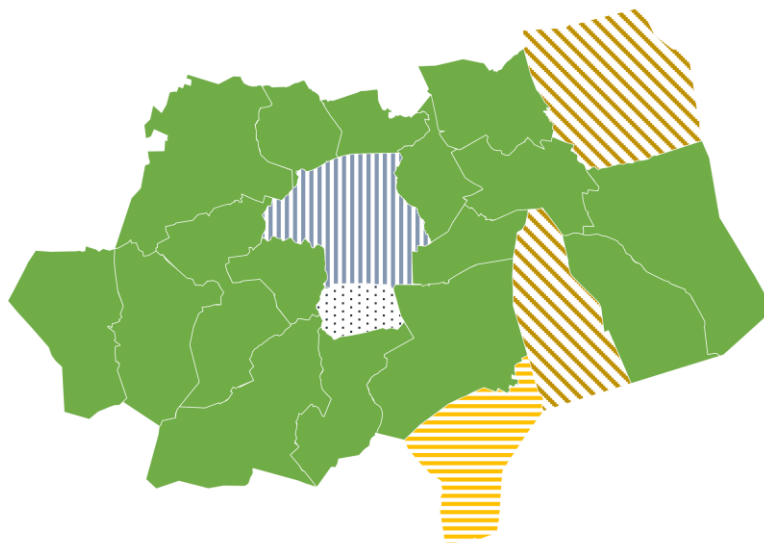
Reacties op ontwerpbegroting 2024 en 1^e wijziging begroting 2023

Inleiding

De ontwerpbegroting 2024 is voor zienswijze voorgelegd aan de raden van onze 21 gemeenten voorgelegd. In deze notitie zijn de reacties verwerkt en daar waar relevant van een antwoord aan de betreffende gemeente voorzien. De notitie start met een samenvatting. Daarna wordt ingegaan op de ontvangen reacties van gemeenten die kunnen instemmen of hebben aangegeven geen zienswijze in te dienen. Tot slot komen de vier gemeenten aan bod die wel een inhoudelijke reactie hebben gegeven. Voor deze vier gemeenten is een concept reactie namens de Veiligheidsregio voorbereid.

Samenvatting reacties

In de onderstaande kaart zijn de reacties van de gemeenten samengevat. De meeste gemeenten hebben laten weten in te kunnen stemmen met de begroting en begrotingswijziging of hebben laten weten geen zienswijze in te dienen. Twee gemeenten hebben expliciet een aankondiging gedaan van een mogelijke bezuinigingen in de komende jaren. Eén gemeente heeft ons gevraagd om de een verlaging van een incidentele bijdrage niet door te voeren en de gemeentelijke bijdrage dus te verhogen. Tot slot heeft een gemeente gevraagd de aanpassing van de verdeelsleutel uit te stellen.

■ Zonder vraag of oproep aan VRBZO

▨ Advies voor hogere incidentele bijdrage

▨▨▨ Verdeelsleutel en verwachting voor toekomstige bezuiniging

▨▨ Vraag of verwachting toekomstige bezuiniging

⊘ Zorgen hoogte algemene reserve

Gemeenten die kunnen instemmen of hebben aangegeven zienswijze in te dienen

De eerste groep reacties betreft gemeenten die ons hebben laten weten in te kunnen stemmen, of geen zienswijze te geven. Deze groep heeft vaak wel ook een opmerking gemaakt. Deze opmerkingen zijn hieronder opgenomen.

Gemaakte opmerkingen zijn:

- De gemeente Asten deelt mee dat zij, onder voorbehoud van het besluit van de gemeenteraad op 4 juli a.s., geen wensen of bedenkingen indient op de Ontwerpbegroting 2024 VRBZO en 1e wijziging begroting 2023 VRBZO.
- De gemeente Bergeijk heeft besloten geen zienswijze in te dienen.
- De gemeente Best geeft aan dat de extra lasten voor Best op grond van de begroting 2024 van de VRBZO onontkoombaar zijn. Ze hebben betrekking op de indexering en op extra lasten vanwege een aangepaste kostenverdeling
- De gemeente Bladel heeft besloten geen zienswijze in te dienen.
- De gemeente Deurne heeft besloten geen zienswijze in te dienen.
- De gemeente Eersele heeft besloten geen zienswijze in te dienen.
- De gemeente Geldrop-Mierlo heeft besloten geen zienswijze in te dienen. Zij ziet dat de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Geldrop-Mierlo aanzienlijk is. Er is echter alleen sprake van correcties in verband met loon- en prijsontwikkelingen en een gewijzigd aandeel in de gemeentelijke bijdrage. De raad acht de gevraagde aanvullende indexering reëel en derhalve acceptabel.
- De gemeente Heeze-Leende heeft zonder op- of aanmerkingen kennis genomen van de ontwerpbegroting VRBZO 2024.
- De gemeente Laarbeek heeft laten weten geen zienswijze in te dienen. Aanvullend willen de gemeente Laarbeek nog wel mededelen dat ze van mening zijn dat er steeds meer gestuurd zal moeten worden op de eigen verantwoordelijkheid van de burger. De huidige ontwikkelingen maken dat niet alle risico's op voorhand uitgesloten dan wel ondervangen kunnen worden, er zal zodoende meer acceptatie moeten komen voor het gegeven dat er altijd onvoorzienbare risico's binnen onze samenleving zullen zijn.
- De gemeente Nuenen heeft besloten dat de ontwerpbegroting 2024 en de 1e begrotingswijziging 2023 VRBZO geen aanleiding geven om, in een zienswijze, opmerkingen over de inhoud ervan aan u kenbaar te maken.
Zij zien dat de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Nuenen aanzienlijk is. Er is echter alleen sprake van correcties in verband met loon- en prijsontwikkelingen en een gewijzigd aandeel in de gemeentelijke bijdrage. Ze achten de gevraagde aanvullende indexering reëel en derhalve acceptabel. Ze spreken waardering uit voor het werk van VRBZO en de wijze waarop daar invulling aan wordt gegeven in deze moeilijke tijd met in de afgelopen jaren zowel de coronacrisis als ook de opvang van ontheemden uit Oekraïne als de crisisnood-opvang voor asielzoekers..
- De gemeente Oirschot heeft besloten geen zienswijze in te dienen.
- De gemeente Reusel-De Mierden geeft aan dat de ontwerpbegroting 2024 unaniem is vastgesteld door de gemeenteraad.
- De gemeente Someren heeft besloten geen zienswijze in te dienen. De gemeente deelt het AB VRBZO mee dat:
 - de financiële positie van de gemeente Someren onder druk staat en op basis van een voorlopige prognose dat negatieve resultaten worden verwacht over de jaren 2024-2027, waarbij nog geen rekening is gehouden met de meicirculaire
 - als blijkt dat de meicirculaire voor de gemeente onvoldoende financieel perspectief biedt om over 2024 een begroting met een positief resultaat op te stellen, zij genoodzaakt is om besparingen door te voeren.

- als blijkt dat besparingen moeten worden doorgevoerd, van de GR verwacht wordt hier een bijdrage aan te leveren.

- De gemeente Son en Breugel heeft besloten geen zienswijze in te dienen.
- De gemeente Valkenswaard dient een positieve zienswijze in.
- De gemeente Veldhoven heeft geen zienswijze en stemt in met de Ontwerpbegroting 2024. In hoofdstuk 2 leest de gemeente wel een aantal 'algemene inhoudelijke onzekerheden'. Zij hebben er begrip voor dat deze onderwerpen, net als vorig jaar, nog niet volledig te concretiseren zijn. Zij vragen deze ontwikkelingen scherp te volgen en hen tijdig geïnformeerd, aangehaakt en betrokken te houden.

Gemeenten die (gedeeltelijk) niet instemmen met de begroting en aanvullende vragen stellen

De tweede groep gemeenten betreft gemeenten die (voor een deel) niet instemmen met de begroting

Gemeente Eindhoven

Zienswijze

De gemeente Eindhoven heeft de volgende zienswijze ingediend:

In algemene zin verwachten wij van de gemeenschappelijke regelingen goede onderlinge synergie in de bijdrage aan de opgaven van de Omgevingswet en het bereiken van resultaat op de door gemeente Eindhoven in de Omgevingsvisie (juni 2020) vastgestelde doelen “Gezonde en toekomstbestendige stad” en “Sociaal en inclusief”. Met blijvende aandacht voor optimalisering van efficiency, en de raad te informeren over wat daartoe is gedaan en wordt bereikt.

Daarnaast stemmen wij in met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2023, als gevolg van de effecten van de inflatie. De voorgelegde kostenstijgingen zijn door u grondig uitgezocht op basis van realisatie en toegelicht. Het zijn in vergelijking met andere jaren allemaal forse stijgingen en we zullen dit in de toekomst moeten blijven volgen. In onze financiële huishouding leiden hogere kosten van inflatie bovenop de index die in het gemeentefonds wordt meegenomen tot vormen van bezuiniging of lastenverhoging. We kunnen ons voorstellen dat dat voor de VRBZO nu niet aan de orde is, maar bij toename in de komende jaren mogelijk wel. Wij verzoeken u daarom ook om de huidige ontwikkelingen van kosten te blijven monitoren en bij toekomstige additionele kostenstijgingen deze te voorzien van een advies en daarbij ook te kijken naar de mogelijkheden van een eigen bijdrage c.q. bezuinigingsvoorstel.

Wij stemmen niet in met de structurele verhoging van de bijdrage vanaf 2024 met €195.215 als gevolg van het effect op de verdeelsleutel (stijging aandeel gemeente Eindhoven van 34,41% naar 34,79%) van de herijking van het gemeentefonds.

Wat daarbij buiten beschouwing wordt gelaten, is dat het nieuwe verdeelmodel gemeentefonds nog niet voor de volle 100% is ingevoerd, maar door middel van een ingroeipad maar voor een heel klein gedeelte. De gemeente Eindhoven heeft aan de inkomstenkant die extra middelen uit de herijking dus nog nauwelijks gekregen. In 2025 wordt de herijking geëvalueerd voor de jaren 2023-2025 waarna een keuze volgt op Rijksniveau of het ingeslagen pad verder gevolgd wordt of niet. Wij stellen ons dan ook op het standpunt om het effect van de herijking van het gemeentefonds op de verdeelsleutel ten minste uit te stellen totdat de herijking op rijksniveau is geëvalueerd in 2025. Wij verwachten dat de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost in staat is, in samenwerking met partners, om, op basis van de vastgestelde Visie 2025, de steeds groter wordende veiligheidsvraagstukken aan te pakken en dat daarmee wordt bijgedragen aan de te realiseren veiligheidsdoelstellingen de komende jaren.

Analyse zienswijze en advies Algemeen Bestuur

Zoals geadviseerd door de adviescommissie financiën en bedrijfsvoering en besloten door het Dagelijks Bestuur hebben we de zienswijze van Eindhoven voorgelegd aan adviesbureau Cebeon. Dit bureau is sinds 2014 betrokken bij opzet van onze verdeelsleutel en heeft ook tussentijdse actualisaties steeds uitgevoerd. Cebeon is daarbij gevraagd om een oordeel te geven over het verzoek van de gemeente Eindhoven. Het advies van Cebeon luidt:

Cebeon beoordeelt de invloed van de suppletie als gevolg van de herijking van het gemeentefonds op de gemeentelijke bijdrageregeling als zeer beperkt. Ons advies luidt om in de gemeentelijke bijdrageregeling uit te gaan van de herijkte verdeling voor het cluster B&R.

Gezien de beperkte invloed van de suppletie op de gemeentelijke bijdrageregeling adviseert Cebeon om hiermee geen rekening te houden. Het ligt in lijn der verwachting dat de suppletie verder wordt afgebouwd en ook worden er mogelijk nog andere aanpassingen vanaf 2026 doorgevoerd. Het langer vasthouden aan de huidige verdeelsleutel doet geen recht aan de dynamiek in de regio.

Het betrachten van solidariteit met gemeenten die nu een beperkt nadeel ondervinden van de gevolgen van de herijking kan ook een precedent scheppen. Het kan ervoor zorgen dat gemeenten bij een volgende wijziging die negatief voor hen uitpakt, aanspraak willen maken op een vorm van solidariteit.

De complete notitie van Cebeon is als bijlage toegevoegd.

We stellen voor om het advies van Cebeon over te nemen en géén aanpassing van de Begroting 2024 door te voeren.

Net als enkele andere gemeenten vraagt Eindhoven ook om bij additionele kostenstijgingen ook bezuinigingsvoorstellen in beeld te brengen. Omdat meerdere gemeenten deze behoeften hebben, stellen voor indien er sprake is van additionele kostenstijgingen een dergelijk scenario uit te werken.

Reactie aan gemeente indien Algemeen Bestuur instemt met het advies

Bedankt voor uw zienswijze op onze Begroting 2024.

In uw zienswijze vraagt u om uitstel van de actualisatie van de verdeelsleutel, omdat de herijking van het gemeentefonds nog niet volledig doorgevoerd en geëvalueerd is. We hebben uw zienswijze voorgelegd aan adviesbureau Cebeon met de vraag om hier een oordeel over te geven. Cebeon adviseert ons de aanpassing van de verdeelsleutel niet uit te stellen. Het volledige advies dat Cebeon heeft gegeven is als bijlage toegevoegd.

We zullen dit advies overbrengen aan het Algemeen Bestuur en voorstellen de Begroting 2024 ongewijzigd vast te stellen.

In uw zienswijze geeft u ook aan dat u verwacht dat we de huidige ontwikkelingen van kosten blijven monitoren. Ook vraagt daarbij om als er sprake is van extra kostenstijgingen ook te kijken naar de mogelijkheden van een eigen bijdrage c.q. bezuinigingsvoorstel. We zullen de ontwikkeling van kosten uiteraard volgen. Indien daar aanleiding toe is zullen we een voorstel met scenario's over hoe om te gaan met de kostenstijging opstellen. Een scenario waarbij we bezuinigingen doorvoeren zal daar dan onderdeel van uitmaken.

Gemeenten die instemmen met de begroting en aanvullende vragen stellen

De derde groep met zienswijzen betreft gemeenten die instemmen met de begroting, maar ook een inhoudelijke vraag stellen. Hieronder wordt steeds eerst de zienswijze getoond. Op basis van deze zienswijze wordt een advies geformuleerd aan het Algemeen Bestuur. Tot slot is steeds een concept reactie aan de gemeente opgesteld die al worden verstuurd indien het Algemeen Bestuur instemt met het geformuleerde advies.

Gemeente Cranendonck

Zienswijze

De gemeente Cranendonck heeft de volgende zienswijze ingediend:

In de zienswijze van 6 juni 2022, die door de raad bij de Veiligheidsregio is aangeboden, zijn zorgen over de eenmalige verhoging voor 2023 en 2024 geuit en is aandacht gevraagd voor efficiëntie en effectiviteit van de begroting

Wat betreft de Ontwerpbegroting 2024 heeft de gemeente bedenkingen over de bijstelling van de incidentele bijdrage van € 600.000. In de ontwerpbegroting 2024 wordt veel aandacht geschonken aan financiële onzekerheden die mogelijk hogere kosten met zich mee kunnen brengen. Het is daarom niet ondenkbaar dat gemeenten in de toekomst opnieuw extra moeten gaan bijdragen. Vanuit Cranendonck heeft het de voorkeur dat het totale bedrag voor 2024 in de begroting wordt opgenomen. Mocht dit bedrag in 2024 alsnog niet nodig zijn, kan een verzoek ingediend worden om dit voor een ander doel te besteden dan waarvoor het in eerste instantie gealloceerd was. Hierdoor kan een mogelijke begrotingswijziging voor 2024 misschien voorkomen worden.

Het is duidelijk dat de begroting met veel zorg opgesteld, waarvoor onze dank..

Analyse zienswijze en advies Algemeen Bestuur

De gemeente Cranendonck vraagt ons om de verlaging van de incidentele bijdrage 2024 niet door te voeren, maar de oorspronkelijke incidentele verhoging van €600.000 te handhaven. We stellen voor dit advies niet over te nemen. Door de samenhang met de verhoging van onze Rijksuitkering verwachten we niet het volledige bedrag van €600.000 te kunnen benutten.

Reactie aan gemeente indien Algemeen Bestuur instemt met het advies

Bedankt voor uw reactie op onze Begroting 2023.

In uw reactie vraagt u ons om de verlaging van de incidentele bijdrage 2024 niet door te voeren, maar de oorspronkelijke incidentele verhoging van €600.000 te handhaven. Een vraag waar vertrouwen in onze organisatie uit spreekt, dank daarvoor!

We verwachten echter deze verhoging niet op de goede manier te kunnen besteden omdat de uitkering die we zelf van het Rijk krijgen sterk stijgt in 2024. Deze uitkering heeft ongeveer hetzelfde doel als de incidentele bijdrage van gemeenten, namelijk het versterken van crisisbeheersing. Ondanks dat we uw zienswijze erg waarderen, zullen we toch aan het Algemeen Bestuur voorstellen de Begroting 2024 niet te wijzigen.

Gemeente Gemert-Bakel

Zienswijze

De gemeente Gemert-Bakel heeft de volgende zienswijze ingediend:

De voorliggende 1^e begrotingswijziging en ontwerpbegroting 2024 zijn naar onze mening een goede vertaling van de belangrijke ontwikkelingen en de huidige financiële werkelijkheid waar de VRBZO mee te maken heeft. Wel hebben wij echter de volgende vragen waarop wij graag een antwoord ontvangen:

- *Zijn er initiatieven vanuit de VRBZO om kosten te besparen? En zo ja, komt hiervoor nog een moment om deze af te wegen?*
- *Zijn er vanuit het Dagelijks Bestuur initiatieven om bij de Minister aandacht te vragen voor deze haast onontkoombare cao- en prijsverhogingen en de compensatie daarvan voor gemeenten?*

Analyse zienswijze en advies Algemeen Bestuur

De gemeente Gemert-Bakel vraagt of er op dit moment bezuinigingsvoorstellen worden voorbereid en of we aandacht vragen voor de kostenstijgingen bij het ministerie.

Op dit moment zijn er geen voorstellen voor kostenbesparing in voorbereiding, wel letten we uiteraard doorlopend op onze kosten en proberen we kostenstijgingen te voorkomen en besparingen te realiseren.

Wat betreft het verzoek om aandacht te vragen bij de Minister voor kostenstijgingen: we zijn hier onderdeel van de initiatieven die bijvoorbeeld vanuit VNG worden genomen richting het Rijk. We ondernemen daardoor geen zelfstandige actie. Voor de bijdrage die we rechtstreeks van het rijk ontvangen wordt inflatiecorrectie toegepast. Indien blijkt dat deze inflatiecorrectie onvoldoende is, zullen we hier actie op ondernemen richting het Rijk.

Reactie aan gemeente indien Algemeen Bestuur instemt met het advies

Bedankt voor uw reactie op onze Begroting 2023.

In uw reactie vraagt u of er op dit moment voorstellen voor kostenbesparing in voorbereiding zijn. Dat is niet het geval. Wel letten we uiteraard doorlopend op onze kosten en proberen we kostenstijgingen te voorkomen en besparingen te realiseren.

Ook vraagt u of we bij de Minister aandacht vragen voor recente kostenstijgingen. We zijn hier onderdeel van de initiatieven die bijvoorbeeld vanuit VNG worden genomen richting het Rijk. We ondernemen daardoor geen zelfstandige actie. Voor de bijdrage die we rechtstreeks van het rijk ontvangen wordt inflatiecorrectie toegepast. Indien blijkt dat deze inflatiecorrectie onvoldoende is, zullen we hier actie op ondernemen richting het Rijk.

Gemeente Helmond

Zienswijze

De gemeente Helmond heeft de volgende zienswijze ingediend:

De afgelopen drie jaar hebben we te maken gehad met drie verschillende crises, die veel impact hebben op onze organisaties. Vooral op het gebied van crisisbeheersing is er veel van de VRBZO gevraagd na de coronacrisis, de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en crisishulpverlening. Ook de sterk gestegen inflatie heeft haar effect op de organisatie en het flexibel omgaan met onzekerheden. Hierop heeft u de 1e begrotingswijziging 2023 aangeboden. Daarnaast heeft u ons de ontwerpbegroting 2024 toegezonden. Hierin zijn de ontwikkelingen uit de kadernota verder uitgewerkt. Wij kunnen instemmen met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2023, als gevolg van de effecten van de inflatie. De voorgelegde kostenstijgingen zijn door u grondig uitgezocht op basis van realisatie en toegelicht. In onze financiële huishouding leiden hogere kosten van inflatie bovenop de index die in het gemeentefonds wordt meegenomen tot vormen van bezuiniging of lastenverhoging. Voor de VRBZO nu niet aan de orde, maar bij toename in de komende jaren mogelijk wel. Wij verzoeken u dan ook om de huidige ontwikkelingen van kosten te blijven monitoren en bij toekomstige additionele kostenstijgingen deze te voorzien van een advies en daarbij ook te kijken naar de mogelijkheden van een eigen bijdrage c.q. bezuinigingsvoorstel. Wij verzoeken u ons regelmatig op de hoogte te stellen van de vorderingen die u maakt met de verdere uitvoering van de Visie 2025 en de begroting 2024.

Mochten er zich in 2023 of 2024 ontwikkelingen voordoen die effect hebben op de begroting 2024 dan vragen wij u ons hier tijdig over te informeren.

Analyse zienswijze en advies Algemeen Bestuur

Net als enkele andere gemeenten vraagt Helmond om bij additionele kostenstijgingen ook bezuinigingsvoorstellen in beeld te brengen. Omdat meerdere gemeenten deze behoeften hebben, stellen voor indien er sprake is van additionele kostenstijgingen een dergelijk scenario uit te werken.

Reactie aan gemeente indien Algemeen Bestuur instemt met het advies

Bedankt voor uw reactie op onze Begroting 2023.

In uw zienswijze geeft u aan dat u verwacht dat we de huidige ontwikkelingen van kosten blijven monitoren. Ook vraagt u daarbij om als er sprake is van extra kostenstijgingen, ook te kijken naar de mogelijkheden van een eigen bijdrage c.q. bezuinigingsvoorstel. We blijven de ontwikkeling van kosten uiteraard volgen. Indien daar aanleiding toe is zullen we een voorstel doen met scenario's over hoe om te gaan met de kostenstijging opstellen. Een scenario waarbij we bezuinigingen doorvoeren zal daar dan onderdeel van uitmaken.

Gemeente Waalre

Zienswijze

De gemeente Waalre heeft de volgende zienswijze ingediend:

Wij hebben tijdens de raadsvergadering d.d. 23 mei 2023 kennisgenomen van de ontwerpbegroting 2024 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost. Graag willen wij onderstaande zienswijze aan u kenbaar maken.

De VRBZO laat in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" zien dat de actuele risico's op dit moment € 4.717.500 bedragen. Dit ligt boven het weerstandsvermogen van € 2.000.000. De VRBZO geeft aan dat het niet reëel is dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen en dat de kans en impact van enkele risico's lastig is in te schatten. In het uiterste geval, indien risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, zal de VRBZO moeten terugvallen op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.

In de notitie "Actualisatie Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR" wordt vermeld dat de minimale eis van de algemene reserve met een begrotingstotaal tussen de 60 mln. en 80 mln., €2.400.000 moet bedragen.

We vinden het belangrijk dat de VRBZO zich aan deze minimale vereisten houdt. Dit zouden we graag mee willen nemen in de zienswijze.

Analyse zienswijze en advies Algemeen Bestuur

De gemeente Waalre geeft aan zorgen te hebben over de hoogte van onze algemene reserve. Onze reserve is op dit moment inderdaad te laag, maar dit leidt niet direct tot problemen. Ook verwachten we 2022 met een positief resultaat af te sluiten. Indien ons Algemeen Bestuur besluit dat resultaat toe te voegen aan de Algemene Reserve, voldoet deze weer aan de norm. We stellen daarom voor om voor nu geen actie te ondernemen, maar te wachten op vaststelling van de jaarrekening 2022 en het besluit over resultaatbestemming.

Reactie aan gemeente indien Algemeen Bestuur instemt met het advies

Bedankt voor uw reactie op onze Begroting 2023.

In uw reactie geeft u aan zich zorgen te maken over de hoogte van onze algemene reserve. Onze reserve is op dit moment inderdaad te laag, maar dit leidt niet direct tot problemen. Ook verwachten we 2022 met een positief resultaat af te sluiten. Indien ons Algemeen Bestuur besluit dat resultaat toe te voegen aan de Algemene Reserve, voldoet deze weer aan de norm. We stellen daarom voor om voor nu geen actie te ondernemen, maar te wachten op vaststelling van de jaarrekening 2022 en het besluit over resultaatbestemming.